

**Актуальні проблеми ринку дієтичних добавок,
харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання
та функціональних харчових продуктів**

Гарна С.В., Колесніков О.В., Трембач О.І.

*Кафедра якості, стандартизації та сертифікації ліків
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
ТОВ «Фіттекс», м. Харків, Україна*

kssl-ipksf@ukrfa.kharkov.ua

Сучасна філософія харчування наголошує – харчування повинно бути збалансованим та гармонічним. Видатний вчений О.О.Покровський – засновник сучасної науки про харчування, підкреслював, що «...влияние питания является определяющим в обеспечении оптимального роста и развития человеческого организма, его трудоспособности, адаптации к воздействию различных агентов внешней среды, и в конечном итоге можно считать, что фактор питания оказывает определяющее влияние на длительность жизни и активную деятельность человека». Однак, корінні зміни у способі життя та структурі харчування сучасного суспільства, які не дозволяють навіть теоретично забезпечити традиційними шляхами організм людини усіма необхідними речовинами, привели до негативних наслідків для здоров'я населення особливо економічно розвинутих країн (ожиріння, зниження імунного статусу, хронічні захворювання). Особливе занепокоєння визиває стрімкий ріст хронічних захворювань у дитячій практиці. За даними ВООЗ 75% населення землі, які мають хронічну патологію, необхідно оздоровлюватись натуральними продуктами. Тому безсумнівно ринок дієтичних добавок, харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів постійно розвивається та удосконалюється.

Середньорічні темпи приросту світового ринку дієтичних добавок оцінюється на рівні 4-5%. Світовим лідером по споживанню добавок є Японія, де до 90% населення постійно користуються цією групою продуктів. Український ринок добавок до їжі відносно молодий і має стійку тенденцію подальшого зростання.

Для дієтичних добавок головними критеріями є їх якість та безпечність використання, що зазначено у Законі України «Про безпеку і якість харчових продуктів». Згідно цього закону

мінімальні специфікації якості – це характеристики якості, що встановлені як органолептичні, хімічні, біологічні, фізичні показники продукту, які забезпечують його придатність до застосування. Однак, коли це стосується дієтичних добавок, харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів тільки розробка нових та удосконалення існуючих методик ідентифікації кожного з активних інгредієнтів, їх кількісна оцінка дасть можливість проводити належний контроль їх якості та гарантувати безпеку.

Також актуальною проблемою на ринку дієтичних добавок є перегляд переліку лікарських рослин, які можуть входити до їх складу. Сьогодні нерідко зустрічається присутність у складі добавок рослин, що містять сильнодіючі та ядовиті компоненти, що є порушенням законодавства.

Таким чином, вітчизняний ринок дієтичних добавок, харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів потребує подальшого розвитку та удосконалення їх виробництва, контролю якості та безпеки, а також законодавчої бази.